

Bank Spółdzielczy w Zambrowie

**Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym
podlegające ujawnieniu**

wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

I. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy w Zambrowie, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Zambrowie, ul. Białostocka 2, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2016 roku.
2. W 2016 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 1. Centrala Banku Spółdzielczego w Zambrowie ul. Białostocka 2,
 2. Filia nr 1 ul. Bema 6,
 3. Filia nr 2 Aleja Wojska Polskiego 27,
 4. Filia nr 3 Aleja Wojska Polskiego 8/1,
 5. Punkt Obsługi Klienta ul. Podedwornego 16,
 6. Punkt Obsługi Klienta ul. Fabryczna 3,
 7. Oddział BS w Zawadach ul. Akacyjowa 1,
 8. Oddział BS w Kołakach Kościelnych ul. Wyszyńskiego 9,
 9. Oddział BS w Rutkach ul. Łomżyńska 2,
 10. Oddział BS w Kobylinie Borzymach.
3. Według stanu na dzień 31.12.2016 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

II. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujący odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku

1. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - 3) metodę podstawową w zakresie ryzyka walutowego.
2. Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
 - 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji: dużych zaangażowań, branżowej, przyjętych form zabezpieczenia, zaangażowań w jednorodny instrument finansowy.
 - 2) ryzyko operacyjne zawierające w sobie ryzyko systemów informatycznych;
 - 3) ryzyko rynkowe rozumiane jako walutowe;
 - 4) ryzyko koncentracji;
 - 5) ryzyko płynności i finansowania;
 - 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
 - 7) ryzyko kapitałowe;
 - 8) ryzyko braku zgodności;
 - 9) ryzyko biznesowe;
 - 10) ryzyko bancassurance.

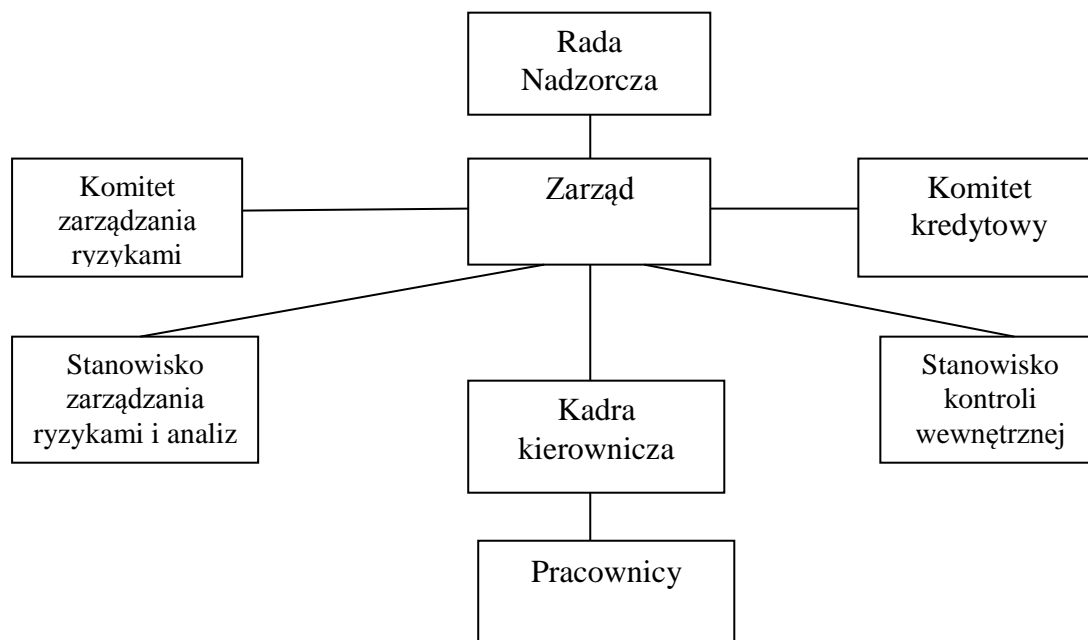
3. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, podlegających regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

W Banku funkcjonują następujące regulacje dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka:

- Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- Polityki w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (kredytowa, płynności, zarządzania ryzykiem stopy procentowej i walutowym, operacyjna i braku zgodności, kapitałowa),
- Instrukcje w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (kredytowym, płynności, stopy procentowej, operacyjnym, braku zgodności, walutowym),
- Opis systemów raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka – Instrukcja sporządzania informacji zarządczej,
- Instrukcja szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Zambrowie,
- Instrukcja wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz łącznego współczynnika kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Zambrowie,
- Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Zambrowie.

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zawiera opublikowana na stronie internetowej Banku Polityka przestrzegania zasad ładu korporacyjnego.

Schemat organizacyjny zarządzania ryzykiem w Banku.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz oraz Stanowisko ds. sprawozdawczości, które na dzień 31.12.2016 roku obejmowały swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej.

W Banku funkcjonuje Komitet zarządzania ryzykami, który opiniuje poziom ryzyka występującego w Banku. Komitet w trakcie 2016 roku odbył 12 posiedzeń.

IV. Fundusze własne

1. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2016 roku.
2. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2016
Kapitał Tier I	19 716 574,21
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	19 716 574,21
Kapitał rezerwowy	19 038 528,42
<i>w tym: fundusz rezerwowy</i>	<i>7 614,23</i>
<i>fundusz zasobowy</i>	<i>19 030 914,19</i>
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	150 000,00
Skumulowane inne całkowite dochody	425 570,87
<i>w tym: Fundusz z aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych</i>	<i>425 570,87</i>
<i>Niezrealizowane zyski z wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży</i>	<i>0,00</i>
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	435 060,00
(-) Wartości niematerialne i prawne	-162 356,73
(+/-)Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-170 228,35
Kapitał dodatkowy Tier 1 (AT1)	0,00
Kapitał Tier II	1 048 138,01
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	898 138,01
Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego [do wysokości limitu 1,25% RWA]	150 000,00
Fundusze własne ogółem	20 764 712,22
Fundusze własne w EUR	4 693 651,04
Współczynnik kapitałowy CET 1	13,07
Współczynnik kapitałowy T1	13,07
Łączny współczynnik kapitałowy	13,76

V. Informacje ilościowe w zakresie adekwatności kapitałowej

Metody wyliczania wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawiera

- Instrukcja wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz łącznego współczynnika kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Zambrowie

1. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji wg stanu na dzień 31.12.2016 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2016 r. w zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	160 148
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1 703
4.	Ekspozycje wobec instytucji	2 138 334
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 882 465
6.	Ekspozycje detaliczne	1 749 072
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4 150 211
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	40 306
9.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
10.	Ekspozycje kapitałowe	146 937
11.	Inne ekspozycje	481 779
RAZEM		10 750 955

2. Kwota wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego				15%
Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Średnia
Odsetki należne i podobne przychody	12 068 817	11 232 777	9 502 671	10 934 755
Odsetki do zapłaty i podobne opłaty	5 471 134	4 394 981	2 757 326	4 207 814
należności z tytułu prowizji/opłat	2 309 582	2 226 995	2 044 829	2 197 421
Koszty z tytułu prowizji	150 133	142 405	159 364	150 634
Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu	9 268	5 047	8 412	7 576
Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych	-71 046	32 396	- 48 221	-28 957
Pozostałe przychody operacyjne	57 316	55 868	57 911	53 413
Wynik z tytułu odsetek	6 597 682	6 837 796	6 745 345	6 726 941
Wynik pozaodsetkowy	2 154 987	2 177 901	1 903 566	2 078 818
Wynik do ustalania wymogu kapitałowego	8 752 669	9 015 697	8 648 911	8 805 759
Wymóg kapitałowy	x	x	x	1 320 864

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
1.	ryzyko kredytowe	10 750 955
2.	ryzyko rynkowe (walutowe)	
3.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	
4.	przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	
5.	ryzyko operacyjne	1 320 864
	RAZEM	12 071 819

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
1. ryzyko kredytowe	0
2. ryzyko płynności	0
3. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	294
4. ryzyko koncentracji zaangażowań	0
5. ryzyko kapitałowe	0
6. ryzyko rynkowe	0

7. ryzyko operacyjne	0
8. ryzyko wyniku finansowego	0
9. pozostałe ryzyka	0
RAZEM	294

Wewnętrzny współczynnik kapitałowy wynosił 13,43% i był niższy od sprawozdawczego łącznego współczynnika kapitałowego (13,76%) o 0,33 pp.

Łączna wartość oszacowanych wymogów kapitałowych wyniosła na koniec grudnia 2016 roku 12 366,00 tys. zł i stanowiła 60% funduszy własnych Banku.

Posiadane fundusze własne w pełni pokrywają wymogi kapitałowe na pokrycie podejmowanego ryzyka. Bank posiada nadwyżkę funduszy własnych na dalsze rozszerzenie skali prowadzonej działalności.

VII. Ryzyko kredytowe - informacje jakościowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Ryzyko kredytowe w sposób najbardziej istotny wpływa na działalność Banku, ponieważ nie spłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Poziom ryzyka kredytowego w Banku można ocenić jako umiarkowany, jednak mający największy wpływ na poziom łącznego współczynnika kapitałowego. Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy. Natomiast pozostałe pozycje aktywów ze względu na niskie ryzyko kontrahenta (obligacje, lokaty w Banku Zrzeszającym) nie wpływają istotnie na poziom tego ryzyka.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest na podstawie obowiązującej w Banku procedury i metodyki oceny.

1. **Należności przeterminowane** rozumiane jako należności nie spłacone w terminie określonym w umowie kredytowej, niespłacone w całości lub części kredytu albo odsetek. Bank w dniu następnym przenosi niespłaconą kwotę odpowiednio niespłaconych należności zgodnie z obowiązującym w banku Planem Kont:

- Z tytułu kredytu – w następnym dniu po upływie umownego terminu spłaty na rachunek „należności przeterminowanych”
- Z tytułu odsetek – w następnym dniu po upływie umownego terminu spłaty na „rachunek odsetek zapadłych”

Od kwoty kredytu znajdującego się na rachunku należności przeterminowanych bank nalicza za każdy dzień zwłoki (od dnia zaksięgowania zadłużenia do dnia poprzedzającego jego całkowitą spłatę) odsetki według stopy procentowej określonej Uchwałą Zarządu Banku dla kredytów przeterminowanych, obowiązującej w okresie, za który odsetki są naliczane. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości), występują w trzech kategoriach:

- poniżej standardu (opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek wynosi powyżej 3 m-cy do 6 m-cy),
- wątpliwe (opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek wynosi powyżej 6 m-cy do 12 m-cy),
- stracone (opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek wynosi powyżej 12 m-cy).

Opóźnienie w spłacie części raty kapitałowej lub odsetkowej, w kwocie nie przekraczającej 200 zł, nie wymaga przeklasyfikowania ekspozycji do wyższej kategorii ryzyka.

Bank kwalifikuje należności do wymienionych kategorii, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (D.U. nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami). Definicja ta stosowana jest do celów rachunkowości.

Na koniec grudnia 2016 roku portfel kredytowy Banku charakteryzował się bardzo dobrą jakością, mierzoną udziałem należności zagrożonych. Wskaźnik udziału należności nieregularnych w należnościach ogółem według stanu na dzień 31.12.2016r. wynosił 0,32%.

2. **Rezerwy celowe** są tworzone, aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane:
- 1) Z uwzględnieniem kryterium terminowości – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca,
 - 2) Z uwzględnieniem sytuacji ekonomiczno-finansowej – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu ekspozycji kredytowej oraz zabezpieczeń,
 - 3) Z uwzględnieniem kryterium limitu pomniejszych – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca.

Szczegółowe zasady zawarto w Instrukcji Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Zambrowie.

Rezerwa na ryzyko ogólne - Bank w ciężar kosztów tworzy rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne wynosi: nie więcej niż kwota odpisu dokonanego w roku bieżącym roku obrotowym z zysku za rok poprzedni na fundusz ogólnego ryzyka. (Zasady zawarto w Polityce rachunkowości)

VIII. Ryzyko kredytowe - informacje ilościowe

1. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnia kwota ekspozycji w okresie od 31.12.2015 roku do 31.12.2016 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2016r. (w zł)	Średnia kwota w okresie od 31.12.2015 r. do 31.12.2016 r. (dane kwartalne)
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	67 457 943	45 858 993

2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	10 009 279	10 269 001
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	21 285	36 544
4.	Ekspozycje wobec instytucji	96 374 437	97 926 449
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	30 884 387	31 900 539
6.	Ekspozycje detaliczne	29 151 193	28 290 605
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	68 089 819	68 078 586
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	335 885	438 654
9.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	4 242 078
10.	Ekspozycje kapitałowe	1 836 711	1 775 030
11.	Inne ekspozycje	10 362 938	9 876 392
	RAZEM	314 523 877	298 492 871

2. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

3. Strukturę zaangażowania Banku w **poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności** według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość ekspozycji (w zł) wg wartości nominalnej
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (związane z produkcją mleka)	85 567 530
2.	Przetwórstwo przemysłowe	631 103
3.	Budownictwo	305 655
4.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5 413 160

5.	Transport i gospodarka magazynowa	1 238 137
6.	Hotele i restauracje	2 866 554
7.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7 515 740
8.	Pozostała działalność usługowa	1 963 124
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		105 501 003

4. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Klasy należności	SALDO	DO 1 M-CA	1 - 3 M-CY	3 - 6 M-CY	6 - 12 M-CY	1 - 3 LAT	3 - 5 LAT	5 - 10 LAT	10 - 20 LAT	POW. 20 LAT
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	223 816,37	7 609,00	12 128,00	62 836,84	111 281,53	29 871,00				
Ekspozycje wobec rolników	85 567 529,63	1 813 414,00	4 119 795,11	6 120 226,96	9 884 256,23	27 741 402,13	16 575 360,75	15 686 258,45	3 626 816,00	
Ekspozycje wobec przedsiębiorców indywidualnych	12 193 915,66	289 773,27	771 129,18	1 632 013,13	1 897 890,44	253 122,64	1 258 756,00	2 305 685,00	1 507 248,00	
Ekspozycje wobec osób prywatnych	29 924 829,40	335 510,84	645 713,22	942 856,52	1 831 717,39	6 132 632,31	4 955 432,12	8 677 226,04	5 958 646,72	445 094,24
Ekspozycje wobec instytucji niekomercyjnych										
Ekspozycje wobec budżetu	7 515 740,00	36 138,00	87 976,00	131 964,00	1 263 928,00	2 944 727,00	861 630,00	1 341 637,00	847 740,00	
Razem	135 425 831,06	2 482 445,11	5 636 831,51	8 889 897,45	14 989 073,59	39 379 853,08	23 651 178,87	28 011 006,49	11 940 450,72	445 094,24

5. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na klasy ekspozycji.

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość (w zł)
1.	Banki	97 848 888,19
	Należności normalne	97 848 888,19
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-

Razem zaangażowanie w sektorze finansowym	97 848 888,19
--	----------------------

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora **niefinansowego według typu kontrahenta** według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość (w zł)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	223 816,37
	Należności normalne	223 816,37
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	12 193 915,66
	Należności normalne	12 017 911,48
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	176 004,18
4.	Osoby prywatne	29 924 829,40
	Należności normalne	29 922 248,96
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	2 580,44
5.	Rolnicy indywidualni	85 567 529,63
	Należności normalne	84 790 753,20
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	776 776,43
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		127 910 091,06

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora **budżetowego w rozbiciu na kategorie należności** według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
Należności normalne	7 515 740,00
Należności pod obserwacją	-

Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	7 515 740,00

6. Struktura **należności normalnych i przeterminowane w rozbiu na klasy ekspozycji kredytowych** według stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	EKSPOZYCJE KREDYTOWE	Wartości bilansowa (w zł)
1.	Należności normalne + pod obserwacją	133 218 236,28
	Kredyty normalne	134 470 470,01
	Kredyty pod obserwacją	0
	Rezerwy celowe	-99 764,36
	Korekta wartości (ESP)	-1 188 062,12
	Odsetki	+35 592,75
2.	Należności przeterminowane	709 658,90
	Kredyty przeterminowane	955 361,05
	W tym:	
	poniżej standardu	0
	wątpliwe	139 100,00
	stracone	816 261,05
	Rezerwy celowe	-252 891,18
	Korekta wartości (ESP)	- 12 456,46
	Odsetki	+ 19 645,49
	RAZEM	133 927 895,18

IX. Ekspozycje kapitałowe - nieuwzględnione w portfelu handlowym - informacje jakościowe:

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Nazwa podmiotu	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą	Udział ekspozycji z tytułu udziałów i akcji w podmiotach finansowych do aktywów	Udział ekspozycji z tytułu udziałów i akcji w podmiotach niefinansowych do aktywów ogółem
-----	----------------	--	---	---	---

		kapitałowe	strategię	ogółem	
1.	Akcje i obligacje w BPS S.A.	1721 669,00	-	0,5551%	-
2.	Akcje w PartNet Kraków	103 850,00	-	-	0,0335%
3.	Akcje w Domu Maklerskim przy BPS	0	-	-	-
4.	CTBS	0,00	-	-	-
5.	Udziały w BS Szczuczyn O/Rajgród	4 800,00	-	0,0015%	-
6.	Udziały w Zambrowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej	2 433,65	-	-	0,0008%
7.	Udziały w TUV Concordia Poznań	900,00	-	0,0003%	-
8.	Udziały w TUV Macif Życie	250,00	-	0,0001%	-
	Razem	1 833 952,65	-	0,5570%	0,0343%

Udział ekspozycji z tytułu akcji i udziałów w podmiotach finansowych do aktywów ogółem stanowił 0,56%.

Udział ekspozycji z tytułu akcji i udziałów w podmiotach niefinansowych do aktywów ogółem stanowił 0,03%.

Na dzień bilansowy ww. akcje i udziały zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z § 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1.10.2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

X. Ekspozycje kapitałowe - nieuwzględnione w portfelu handlowym - informacje ilościowe:

Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj obligacji	Ilość	Wartość bilansowa
WZ0117	5 000	5 038 650
WZ0118	9 000	9 064 037
WZ0119	5 000	5 036 046
WZ0120	5 000	5 001 650
Razem	29 000	24 140 383

W Banku nie występują aktywa zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Obligacje skarbowe zaliczane są do instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie giełdowym (na rynku regulowanym).

Bank na 31.12.2016r. posiadał instrumenty finansowe zakwalifikowane do portfela dostępne do sprzedaży - bony pieniężne NBP (4 185 szt. o wartości 10 000 zł/szt.)

Wartość bilansowa na koniec grudnia 2016r. wynosiła 41 843 108,71 zł.

XI. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych; ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Ryzyko stopy procentowej związane jest z :

- ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowania (ryzykiem przeszacowania),
- ryzykiem opcji klienta,
- ryzykiem bazowym,
- ryzykiem krzywej dochodowości.

Do oceny poziomu ryzyka stopy procentowej Bank stosuje:

- 1) w zakresie ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego łącznie – zmiana wyniku z tytułu odsetek w skali 12 miesięcy przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych NBP o 200 p.b.,
 - 2) w zakresie ryzyka krzywej dochodowości – oszacowanie strat w skali 12 miesięcy z tytułu posiadania instrumentów finansowych w aktywach i pasywach z terminami przeszacowania powyżej 3 miesięcy,
 - 3) w zakresie ryzyka opcji klienta – skutki ekonomiczne w zakresie spłaty kredytów przed terminem umownym oraz w zakresie zerwanych depozytów przed terminem umownym, przy czym za skutki ekonomiczne przyjmuje się poziom spłaconych kredytów i zerwanych depozytów, przemnożony przez wskaźnik marży odsetkowej obliczony na datę analizy.
2. Najważniejszą część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.
3. Kapitał wewnętrzny wyznaczany jest w wysokości stanowiącej nadwyżkę wyliczonych strat z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego, ryzyka krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta ponad 15% funduszy własnych.

Na 31.12.2016 roku Bank tworzył kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

4. Testy warunków skrajnych, przy występującym niedopasowaniu w przedziałach przeszacowania oraz ryzyku bazowym wykazały, że nagły spadek stóp procentowych może obniżyć dochód odsetkowy w skali 12 miesięcy i wpływ ryzyka stopy procentowej na sytuację ekonomiczno finansową Banku oceniono jako podwyższony.

XII. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE informacje jakościowe:

Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank zawarty jest w Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń.

Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego.

XIII. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzowanych ważone ryzykiem.

Nie dotyczy.

XIV. Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r.

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat rzeczywistych brutto w zł		
	Płatności Rozliczenia	Bankowość Detaliczna	Bankowość komercyjna
1. Oszustwa zewnętrzne,			
2. Oszustwa wewnętrzne,			
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,			
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,		2 911,46	
5. Uszkodzenia aktywów,			
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,			
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	161,16		

Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat.

Podjęte działania zapobiegawcze i dyscyplinujące :

- 1) wszelkie nieprawidłowości dotyczące pracy bankomatów każdorazowo zgłaszano firmie NCR w celu dokładnego zdiagnozowania występujących działań,
- 2) pracownikom zwrócono uwagę, aby z większą starannością wykonywali operacje na rachunkach klientów i rachunkach własnych Banku

3) przypomniano pracownikom o konieczności rejestrowania incydentów w module RiskAB.

XV. Wskaźnik dźwigni kapitałowej na dzień 31.12.2016r. wyniósł:

- definicja w pełni wprowadzona - 6,13,
- definicja przejściowa - 6,27.

Bufor kapitału stanowi nadwyżka wskaźnika kapitałowego nad wymóg minimalny 8% według stanu na dzień 31.12.2016r. bufor kapitałowy wynosił 5,76%.

XVI. Informacje wymagane przez Rekomendację „P”

1. Informacje dotyczące:

- a) roli i zakresu odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych,
 - b) działalności w zakresie pozyskiwania finansowania,
 - c) aspekty ryzyka płynności, na które bank jest narażony i które monitoruje,
 - d) dywersyfikację źródeł finansowania banku,
 - e) pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności
- Bank zawarł w Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności.

2. Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności – określa Instrukcja Sporządzania Informacji Zarządczej.

3. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności Banku:

Lp.	Norma płynności:	Wartość na dzień 31.12.2016r.
1	M1	84 072,70 tys. zł
2	M2	3,47
3	M3	2,51
4	M4	1,90
5	LCR	719%
6	Aktywa płynne	118 167 tys. zł

4. Luka płynności zawierająca przedziały dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności:

Lp	Wyszczególnienie	< = 1 m-ca	> 1 m-ca < = 3 m-cy	> 3 m-cy < = 6 m-cy	> 6 m-cy < = 1 rok	> 1 rok < = 2 lata	> 2 lat < = 5 lat	> 5 lat < = 10 lat	> 10 lat < = 20 lat	> 20 lat
1.	Luka	129 862	30 036	7 185	12 211	38 739	19 211	27 348	11 674	-243 785
2.	Luka skumulowana	86 819	116 855	124 040	136 251	174 989	194 200	221 548	233 222	-10 562
3.	Wskaźnik płynności	14,62	12,94	5,57	5,73	-	5,80	-	-	0,05
4.	Wskaźnik płynności skumulowany	2,64	3,11	3,17	3,29	3,94	4,05	4,48	4,67	0,97

6. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Przedział do 1 miesiąca	129 862	86 819	140 275	97 232
2	Przedział do 3 miesięcy	30 036	116 855	30 111	116 930
3	Przedział do 6 miesięcy	7 185	124 040	7 260	124 115

7. Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia:

Lp.	Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia	Wartość na dzień 31.12.2016r.
1	Wpłata na fundusz wsparcia płynności (IPS) – depozyt obowiązkowy	25 025 tys. zł
2	Limit płynnościowy przyznany przez Bank Zrzeszający (BPS)	25 025 tys. zł
3	Fundusz pomocowy (BPS)	4 766 tys. zł
4	Inne	0

Zambrów, dn. 14.07.2017 r.